

Srednja medijska in grafična šola Ljubljana

Vpis v srednjo šolo je že sam po sebi prelomen trenutek za vsakega devetošolca, v letošnjem letu pa predstavlja odločitev za pravo srednjo šolo še dodaten izziv. Odločitev bo treba sprejeti na daljavo. Da bo odločitev vendarle nekoliko lažja, smo za vas pripravili predstavitev posameznih strokovnih področij, ki si jih lahko ogledate v videogaleriji.

Na SMGŠ poleg rednega pouka za dijake programov grafični in medijski tehnik izvajamo še kup dejavnosti, ki srednješolsko življenje naredijo zabavno. Seveda pa največ pozornosti namenjamo vsebinam, ki so vezane na sam izobraževalni program.

Pouk se izvaja v sodobno opremljenih učilnicah, učilnice za praktični pouk pa so opremljene z ustrezno strojno in programsko opremo, studio za animacijo in TV-studio sta zasedena praktično ves dan, saj v njih dijaki pripravljajo tudi svoje projektne naloge. Na šoli se ves čas nekaj do-

gaja: snema, fotografira, tiska, animira ...

Dijaki redno sodelujejo na raznih tekmovanjih, v mednarodnih projektih, v projektu MEPI, pripravljajo šolske prireditve, imajo svoj časopis in revijo, pripravljajo gledališke predstave, ustvarjajo v likovnem krožku, snemajo oddaje ...

Gotovo je izbor naše šole primeren za vse osnovnošolce, ki bi naslednja štiri leta radi soustvarjali mozaik, v katerem se prepletajo ustvarjalnost, natančnost, čut za estetiko in nenazadnje tudi sedenje pred računalnikom. Oprema, ki jo

imamo na šoli, vas bo navdušila, mi pa seveda pričakujemo, da nas boste navduševali s tistim, kar boste s to opremo ustvarili.

Dobro si preglejte našo spletno stran, povprašajte koga, ki to šolo obiskuje, zberite čim več informacij in sprejmite odločitev, ki naj bo, osnovnošolke in osnovnošolci, vaša. Ne odločitev vaših staršev, prijateljev ali sošolcev. Vi boste morali naslednja štiri leta hoditi v izbrano šolo, zato je izjemnega pomena, da greste v šolo radi. Se vidimo 1. septembra! Na SMGŠ.

Ravnateljica Ana Šterbenc

SMGŠ

Pixel

Časopis dijakov

Srednje medijske in grafične šole

Ljubljana

Odgovorna urednica

Martina Holešek

Tehnična urednica

Barbara Logar-Sušnik

Naslov uredništva

Srednja medijska in grafična šola

Ljubljana

Pokopališka 33

1000 Ljubljana

e-mail: pixel@smgs.si

Šolska oprema.

Foto: Miha Golob

Grafični tehnik

Grafični tehnik je program srednjega strokovnega izobraževanja, kjer dijaki spoznajo celoten grafični proces »od ideje do izdelka«. Naučimo se osnov digitalne grafične priprave, usposobimo se za samostojno delo na klasičnih in digitalnih tiskarskih strojih ter v knjigoveški in kartonažerski dodelavi. Osnovna strokovna znanja s področja tiska in grafične dodelave pridobivamo v strokovnih učilnicah.

STROKOVNA UČILNICA GRAFIČNE PRIPRAVE

V grafični pripravi se oblikuje ta besedilo in slika v pravilno grafično oblikovan dokument, ki nam služi za izdelavo tiskovne forme; potrebujemo jo, da naredimo odtis v različnih tehnikah tiska. Na področju grafične priprave pridobimo osnovna znanja o oblikovanju različnih grafičnih elementov (slike in besedila) za estetsko oblikovan grafični izdelek. Besedila in slike oblikujemo za različne grafične izdelke; uporabljamo programe Adobe Photoshop, Adobe InDesign in Adobe Illustrator. V grafični pripravi spoznamo, kako pomembno je dobro oblikovati vse elemente, saj lahko samo tako dobimo dober grafični izdelek. Za različne tehnike tiska pripravimo osnovne datoteke za izdelavo tiskovnih form.

STROKOVNA UČILNICA ZA PLOSKI TISK

Na šoli imamo dve strokovni učilnici; v eni sta enobarvna ofsetna stroja, na katerih se učimo osnovnih nastavitvev in izdelave enobarvnega odtisa. V drugi pa imamo praktični pouk na štiribarvnem ofsetnem stroju, na katerem izdelamo barvne odtise v enem prehodu.

Na ofsetnih tiskarskih strojih nastavimo vse osnovne nastavitve: vlagani del, tiskovni del in izlagani del. Pripravimo papir za tisk, zmešamo tiskarsko barvo, vpnemo tiskovno formo, vstavimo tiskarsko

barvo v barvnike, nastavimo vsa naslonila, prijemače in vodila. Dobre nastavitve tiskarskega stroja nam omogočijo dober odtis na papir, karton. Pri izdelavi odtisov spoznamo različne zakonitosti in jih upoštevamo do končnega odtisa,

tiskali. Tiskamo z enim sitom, z njim naenkrat odtisnemo eno barvo. Tiskamo pa tudi s štirimi siti, ki odtisnejo štiri barve na podlago. To naredi sitotiskarski stroj. Odtise moramo osušiti, ker je nanos barve zelo debel.

Sitotisk.

Foto: Arhiv SMGŠ

ki je osnova za dober končni grafični izdelek.

STROKOVNA UČILNICA ZA SITOTISK IN OSTALE TEHNIKE

V učilnici spoznamo pripravo sit; to je tiskovna forma, ki nam omogoča tiskanje na različne materiale: papir, plastiko, blago. Ta tehnika tiska se razlikuje od ostalih po tem, da s pomočjo rakla potisnemo barvo skozi sito na material. Pripravimo tiskarske barve, ki so zelo različne, odvisne od materiala, na katerega bomo

Delamo tudi v tehniki tampotiska, kjer sami pripravimo tiskovno formo in odtise naredimo na različne izdelke: pisala, kozarce, etuije ...

V učilnici sta tudi dva starejša knjigotiskarska stroja, cilindrični in zaklopni stroj, ki se uporabljata za izsekovanje in žlebljenje izdelkov iz kartona. Spoznamo tudi tehniko vročega tiska, s katero lahko tiskamo na papir ali karton s tiskovno formo in folijo.

Delamo tudi na digitalnem tiskarskem stroju. Največ tiskamo na papir in karton. Na-

tisnemo različne grafične izdelke, kot so vizitke, letaki, pa tudi bolj zahtevne, npr. koledar, zvezek, brošuro. Izdelke po digitalnem tisku tudi dodelamo. V učilnici za ostale tehnike tiska imamo tudi tiskalnik za direktni tisk na tekstil, kar je super takrat, ko potrebuješ samo eno potiskano majico. Imamo tudi sublimacijski tiskalnik in toplo-tno prešo, s pomočjo katerih lahko potiskamo skodelice.

STROKOVNA UČILNICA GRAFIČNE DODELAVE

Vse odtise, ki smo jih naredili v ostalih strokovnih učilnicah, v učilnici grafične dodelave oblikujemo do končnega izdelka in ga damo naročniku. Izdelki, ki jih izdelamo, so plakati, brošure, knjige, makete kartonskih škatel, mape ... V tej učilnici je, za razliko od ostalih učilnic, veliko strojev in naprav, na katerih oblikujemo z različnimi tehnološkimi operacijami potiskan papir, karton do končnega izdelka. Tehnološke operacije, ki jih izvajamo, so rezanje (rezalni stroj ali lepenčne škarje), zgibanje (zgibalni stroj), znašanje, žlebljenje, šivanje z žico, spiraljenje, broširanje. Iz lepenke ročno izdelamo škatle za določene izdelke in jih prevlečemo z različnimi materiali. Škatle oblikujemo tudi s programom za konstrukcijo in jih izrežemo na rezalniku. Na grafične izdelke s črkami ali klišeji tiskamo v tehniki visokega tiska.

Nina Gregorčič, 3. A

Medijski tehnik

Na Srednji medijski in grafični šoli Ljubljana se dijaki izobražujemo za dva različna poklica. Imamo program za grafičnega tehnika in program za medijskega tehnika. V nadaljevanju bomo podrobneje spoznali program medijski tehnik

Program ponuja široko paleto znanj s področja medijev in odpira vrata v različne smeri. Tako spoznaš vse na osnovni ravni in se sam odločiš, čemu se boš v prihodnosti bolj posvetil glede na to, kaj te zanima. Nekateri na šolo pri-

primer delovanje fotoaparata, različne vrste tiska, osnovno rokovanje z računalnikom in nekaj programov (npr. Excel in Word). Spoznaš tudi, kako poteka grafični proces, kakšna je vloga medijskega in grafičnega tehnika v pro-

dukciji, kako ustvariti spletno stran in kratko animacijo.

V tretjem letniku postane res zanimivo. Naučiš se snemati filme, rokovati s kamero in snemati intervjuje. Studio pa v tem letu uporabiš tudi za snemanje oddaj. Prav tako spoznaš različne vrste animacije in se v animaciji tudi preizkusiš. Znanje kodiranja pa nadgradiš s poznavanjem še enega programskega jezika – Python. Velik del časa je posvečen tudi uporabi Photoshopa in InDesigna.

V drugem in tretjem letniku opravljaš tudi štirinajstdnevno praktično usposabljanje pri delodajalcu. Imaš možnost, da

izbiraš med tremi smermi: filmom, animacijo in televizijo. Na podlagi tega, kaj izbereš in v katerem razredu si, se nato vsebina pouka malo razlikuje. Če si v filmskem razredu, je več poudarka na snemanju in razumevanju filmov. Če si si izbral televizijo, se preizkušaš v snemanju oddaj, intervjujev in prispevkov. Če pa si izbral animacijo, se še bolj posvetiš različnim vrstam animacije. V četrtem letniku se preizkusiš tudi v ustvarjanju svoje aplikacije, ustvariš svoj slog pisav, nadgradiš svoje znanje ustvarjanja spletnih strani in spoznaš še nekaj programov, kot sta Blender za 3D-animacijo in Audition za urejanje zvoka.

Animacijski studio.

Foto: Miha Golob

dejo brez posebnega zanimanja za medije in nato odkrijejo, kaj jim je všeč.

Program traja štiri leta in se zaključi s poklicno maturo. Vsako leto tako pridobivaš in nadgrajuješ vsa potrebna znanja.

V prvem letniku je strokovnih predmetov – to so predmeti, ki so vsebinsko povezani z medijskim tehnikom, relativno malo. Pridobiš predvsem teoretična znanja, kot so na

cesu izdelave tiskanega medija. Lahko bi rekli, da dobiš vpogled v to, kaj vse te čaka v prihodnjih letih.

V drugem letniku je prakse že več, saj je tudi znanja, ki ga je potrebno usvojiti veliko. Podrobneje spoznaš programe paketa Adobe – Illustrator, Lightroom ..., naučiš se osnov fotografije in se v tem tudi preizkusiš. Fotografiraš tako v studiu kot na terenu. Spoznaš tudi programska je-

Produkcija.

Foto: Justina Gračner Botonjič

si prakso izbereš sam, in tako opravljaš nekaj, kar te zanima. Praksa je pomembna, da vidiš, kako stvari potekajo v resničnem svetu, in tudi, kaj te mogoče čaka v prihodnosti.

Ko prideš v četrti letnik, se malo pomešaš z dijaki iz drugih oddelkov. Lahko namreč

Program medijski tehnik ponuja veliko znanj, sam pa si »izbereš« tista, ki so ti všeč in jih nato sam nadgrajuješ in izpopolnjuješ. Šola pa je tudi priložnost, kjer dobiš potrebno opremo, nasvete in pomoč, da razviješ svoj potencial.

Maša Kraljič, 4. C

Šola na daljavo – prvič

Predvidevam, da je bil za vse šolarje vesel trenutek, ko smo izvedeli, da bomo morali za dva tedna ostati doma, predvidevam da je bil to vesel trenutek za vse šolarje. To bi

ki so jih učitelji pošiljali, popolnoma nov sistem, na katerega nisi navajen... nekaj popolnoma nekaj novega. A čeprav je bilo prvih nekaj dni kar težko, se mi zdi, da smo se kar hitro

polnoma prazno, ne duha ne sluha o komerkoli. Najprometnejše ceste, na katerih so bili po navadi dolgi zastoji in hrupni avtomobili, so sedaj imele le kakšnega redkega človeka, ki se je zapeljal čez. S kolesom sem se lahko peljala sredi drugače zelo prometnih cest, čakala na semaforju, kot da sem motorno vozilo, in nihče mi ni nič rekel. Zrak je bil po dolgem času v Ljubljani končno tako svež, da bi lahko v njem užival dneve in dneve. A ne glede na to, kako velika je Ljubljana videti, se njena občina konča kar kmalu. Zato sem velikokrat nehote končala v občini Brezovica, saj se nisem mogla ustaviti sredi ozke ceste, kjer se komaj srečata dva avta.

Medtem ko je bilo druženje prepovedano, nisem nikoli odšla ven, da bi se s kom zmenila,

učiteljev, da bi skupaj predelali snov; zdelo se je, kot da bi se nam izredno mudilo, da bi vse čim hitreje predelali, kar utegne biti malo utrudljivo. Predelati vso snov v enem dnevu je nekoliko težko, še posebej če ne razumeš najbolje, za kaj se sploh gre. A najbolj sem se bala, da bi se morali vrniti v šolo. Če bi se vrnil po dveh tednih, to ne bi bil hud problem. A če bi nas konec aprila spravili v šolo, tako kot je bilo na začetku rečeno, bi bil zame velik problem. Za vse že tako in tako potrebujem več časa, da lahko napravim, če pa bi mi potem še vse zamujene ocene spravili v en mesec, nimam možnosti, da bi mi uspelo zagotoviti si pozitivno oceno pri vseh predmetih. Zato je bila zame ena najboljših novic, ko smo izvedeli, da ostanemo

Prazna Ljubljana.

Foto: Zala Ocvirk

namreč pomenilo več prostega časa in druženja s prijatelji. Sama sem za virus vedela že prej, ko je izbruhnil na Kitajskem, saj mi je zanj povedala moja prijateljica. A takrat tega še nihče ni jemal prav resno. Kasneje, ko se je začel širiti, ga ljudje še zmeraj niso vzeli zelo resno, saj si vsak pri sebi misli: »Meni se ne more nič zgoditi.« Jaz sem ga zelo resno začela jemati šele takrat, ko je izbruhnil v Italiji, v mestu, od koder naj bi moja sestra dobila učenca na izmenjavo. Mislili smo že, da ne bodo odpovedali izmenjave, a nazadnje so jo, in sicer dan ali dva, preden smo v Sloveniji razglasili, da bomo imeli karanteno.

Ko se je karantena začela, se je vse zdelo tako preprosto, nič skrbi, doma bomo, morda bomo kam šli, se s kom dobili. Potem pa je prišel ponedeljek, cela zmeda s šolo in stvarmi,

privadili novemu sistemu. Kot introvertni osebi mi ni bilo niti najmanj težko ostati doma, saj bosta le dva tedna, potem pa nazaj na stari tir. No, vsaj tako se je zdelo. Zaprtje občin oziroma prepoved gibanja izven svoje domače občine je bilo nekaj najboljšega, kar se je lahko zgodilo, in hkrati nekaj najslabšega. Ljubljana je bila prazna, povsem prazna. Kaj takega doživiš le na kakšno julijsko vročo nedeljo, ko gre do ljudi za en dan na morje, a to se res ne more primerjati s praznino, ki jo je Ljubljana doživela med karanteno. Nikjer avtobusov, velikih gruč ljudi, avtomobilov, ki bi obvezno potrebovali servis glede na zvoke in vonjave, ki jih spuščajo, nervoznih voznikov, turistov ... Ljubljana je kljub zaprtju vseh trgovin, gostiln in kavarn bila prečudovita. Prvič v življenju sem videla glavno postajo po-

Kolesarjenje.

Foto: Zala Ocvirk

in po pravici povedano, mi je to popolnoma ugajalo. S tistimi, ki so to zares želeli, sem se vsak dan pogovarjala po telefonu ali kaj podobnega, a nikoli nisem zares odšla s kom ven. Kar se pa šole tiče, mi je tudi ta sistem kar ugajal. Resda sem nekoliko pogrešala razlago

doma do konca šolskega leta. A če postavimo vse to na stran, najboljši del, poleg kolesarjenja po praznih cestah, je bil, da je veliko mojih najljubših glasbenih izvajalcev izdajalo nove albume in pesmi, ki jih lahko poslušam med delom.

Zala Ocvirk, 2. E

Šola na daljavo – drugič

Moj bog, še en meglen in oblačen dan nad mestom. Konec koncev je vaša šola tu, tako zagotovo že vidite, o čem govorim. Dan, ko je megla tako gosta, da komaj vi-

stih 24 ur, ko je edina stvar, ki si jo želiš, da bi vse to prespal ... Budilka je že zdavnaj zvonila, ura je 7.30 zjutraj. A pouk se danes začne izjemoma ob desetih in takrat bo šele prvi

jati iz postelje. Se mi zdi, da za serijo res ne bo dovolj časa; ne želim zamuditi k pouku... očitno gledamo film.

Vsi poznamo občutek, ko si tako osredotočen na film, video ali oddajo, da sploh ne opaziš, kako se ti počasi utrujene veke zapirajo. Ne da bi hotel, pobegneš iz pravega sveta okoli sebe, utoneš v svetu sanj ter se popolnoma predaš spancu. Takrat po navadi sanjaš najzanimivejše in vsakdanje sanje in ravno to se je zgodilo tukaj.

»YAAAAAAA!!! Vstani že, če hočeva še danes kam priti.« »Jezus... sam še 5 minut me pust spat... čaki, kam pa?« Mislim, da še nikdar nisem tako hitro vstala, kot v trenutku, ko sem želela vedeti, kdo govori, in kar je še pomembnejše, kdo je v moji hiši. Močna svetloba sonca bi zaslepila vsakogar, ko pa imaš okno sobe na vzhodni strani hiše. Sem res tako dolgo spala, da se je megla že dvignila ...? To pomeni, da se je pouk že začel, jaz pa sem pozna na zoom! »Come on, obljubila si, da bova čez vikend šla z Eriko v park in na poti šla še po Bobo.« »Chris, nehaj tok jamrat, karantena je, ne sme se ven in še na zoom sem zamudila. Drugače s tem nepovezano vprašanje ... kako si končal pri men doma?«

»Karantena? Waa tega pa že dolgo nisem slišal... Si se mor-

hoditi ven, se ne družiti s prijatelji in znanci, ne 'hoditi' v šolo. To so res bili težki in neverjetni časi, ampak cepivo je že dolgo zunaj in hvala bogu, ker smo se držali zase, je zdaj že dolgo vse po starem in vse je veliko bolje. Mimogrede, zakaj sploh omenjaš karanteno, kako si se spomnila, tega je že dolgo, odkar se je zgodilo.«

Pred enim letom!? In zaslišal se je poslednji krik glavnega lika v grozljivki, ki sem jo gledala, preden me je vzel spanec... So bile to res le sanje? Zakaj ne morejo biti realnost, rada bi ju spet videla... a oba živita tako daleč, za povrh pa je še vsak zaprt v svojo občino. No ja, morda pa bodo moje sanje v bližnji prihodnosti postale realnost. Ampak za zdaj se grem raje osredotočiti na to, da ne zamudim pouka na daljavo, njima dvema lahko težim še ves večer in kasneje še ves vikend.

Nekaj kratkega in morda rahlo razvedrilnega, da lahko rečem: Vse slabo enkrat mine. Ne glede na to, kako slabo je videti zdaj, ne glede na to, da ne najdemo konca temu dolgemu temnemu tunelu, obljubim, da bo jutri boljši. Morda ne jutrišnji jutri ali kateri v bližnji prihodnosti, a enkrat bo ta jutri prišel. Veliko slabega se zdaj dogaja povsod in resnično manjka spodbudnih novic in vem, da ni lahko in se morda neumno sliši, a vsak si zasluži košček sreče na tem planetu. Ne glede na to, kje je ta košček zate, upam, da ga najdeš kmalu, saj v resničnosti, ki jo zdaj živimo, ta majhna sreča lahko naredi velike spremembe zate.

Zala Ocvirk, 2. E

Šola na daljavo.

Foto: Zala Ocvirk

diš pred nosom, potem se pa počasi začne dvigati okoli desete ali enajste ure. Šele takrat počasi vidiš posamične sončne žarke, ki osvetlijo mesto in naredijo, da je zunaj videti topleje, kot je v resnici.

Potem ti pa ne more dneva nič bolj polepšati, kot če začnejo to toplo sonce prekrivati oblaki; in po možnosti, ko končaš in greš končno lahko ven, začne še deževati. O takem dnevu govorim, tipičnem dnevu v mojem domačem mestu. Ti-

zoom za danes. Morda je še dovolj časa, da si pred začetkom pouka ogledam film ali pa dokončam to sezono serije, ki jo gledam že nekaj časa ... Bomo videli. Pravkar sem je-

dla, a nekaj potrebujem za pri-
grizek med filmom, ne morem
le gledati. Morda grem kasne-
je iskat, ne da se mi zdaj vsta-

da udarila v glavo ali kaj takega, tega že od konca lanskega leta ni več. Res je bilo naporno, biti zaprt doma tako dolgo, ne

»YAAAAAAA!!! Šola na daljavo!

Delo na daljavo

Zakorakali smo v tretji teden tako imenovane »šole na daljavo«. Glede na to, da se po navadi veliko dijakov pritožuje, da se jim ne da v šolo in bi raje delali od doma, je to idealna priložnost oz. uresničitev sanj za nekatere. Toda ali je res vse tako bleščeče, kot se sliši?

Tako kot vsaka stvar ima tudi delo na daljavo svoje prednosti in slabosti. Dobra stvar je, da si lahko vsak sam organizira, kdaj bo delal za šolo, in si po potrebi vzame čas za kaj drugega. Tako ti ni treba biti v šoli od osmih do treh, na določeni uri presedeti 45 minut ... A tu je tudi zanka, saj moraš biti dovolj discipliniran, da se pripraviš na to, da boš delal, in si ne začneš govoriti: »Počitnice so!« Zato je to tudi dobra priložnost, da vsak pri sebi

vidi, kako se zna organizirati in poskuša izboljšati svojo organiziranost, disciplino ... Menim, da je ta hip slabosti

Delo in učenje na daljavo.

Foto: Maša Kraljič

malo več kot prednosti, saj nismo ne dijaki ne profesorji navajeni na tako delo, a je glede na dani položaj to prava in najboljša rešitev. Profesorji nam naloge pošiljajo na več različ-

nih komunikacijskih kanalov in tako se lahko zgodi, da kakšno informacijo spregledamo. Težava je prav tako z opravljanjem

nekaterih predmetov (npr. športno vzgojo), saj je težko izvajati tak predmet na daljavo, a se profesorji zelo trudijo. Ocenjevanje na daljavo pa lahko prinese težave ali pa nam vse skupaj olajša – odvisno, kako se tega lotimo. Za konec menim, da so

se profesorji dobro organizirali in delo prilagodili situaciji, saj so pripravili drugačne, »zabavnejše« naloge in nam s tem poživili karantenske dni. Pri nekaterih predmetih pa

dijaki (žal) potrebujemo razlago snovi v živo, saj tako lažje razumemo snov in je to (ker ni druge možnosti) izvrstna priložnost, da si med seboj pomagamo in drug drugemu razložimo, kar vemo oziroma česar ne vemo.

Za zdaj se mi zdi, da mi gre z delom na daljavo kar dobro in še nimam večjih težav (upam, da jih tudi v prihodnosti ne bo) in se že veselim dneva, ko bomo ponovno prestopili šolski prag in s šolskih torb obrišali prah.

Zdaj pa, da zares zaključim, saj zamujam na pouk (»karantenska« šala), še končna misel ali bolje rečeno moto #ostanidoma.

Maša out (pa ne zares, ker moramo biti doma)

Maša Kraljič, 4. C

Stik s pozitivnim testom

Dijak 2. letnika Jan Štricelj je zastavil nekaj vprašanj očetu o tem, kako je preživljal covid-19.

V ponedeljek, 19. 10. 2020, je bilo v nekem ljubljanskem podjetju potrjenih pet okužb. Tam je zaposlenih okoli 70 ljudi, kar pomeni, da se je virus hitro razširil tudi na ostale. Naslednji dan se je podjetje zaprlo in vsi zaposleni so morali na delo od doma. Takoj ko smo izvedeli za okužbe, smo se mama, mlajša sestra Neja in jaz odmaknili v Črnomelj k babici, saj imamo tam hišo.

Jan: Kako bi opisal prve dni okužbe s covid-19?

Oče: Prvih par dni po zaprtju podjetja mi ni bilo nič hudega. Šele četrty dan sem opazil simptome virusa, kot so kašelj in rahla bolečina v grlu.

Jan: Opiši, prosim, kako je potekal teden in kako se je razvijala bolezen.

Oče: Prvi teden sem imel le bolečino v grlu in suh kašelj. Ob koncu tedna sem dobil še vročino.

Jan: Kako si vedel, da je šlo za virus?

Oče: V četrtek sem se šel testirati. Dva dni kasneje sem po pošti dobil rezultat testa in pisalo je, da sem pozitiven. Takoj sem kontaktiral vas, ki ste

se že prej »preselili« v hišo, in šefa, ter vam povedal novico.

Jan: Kdaj pa se je virus umiril, oziroma kdaj si se začel počutiti bolje?

Oče: Po približno enem tednu. Na srečo sem imel blago obliko in občutek je bil, kot da sem imel prehlad. Nisem imel nobenih težav z dihanjem ali kaj podobnega.

Jan: Super.

Pravzaprav nas ni bilo preveč strah, saj nismo bili v stiku z očetom. V Ljublja-

ni mi je sicer bolj všeč, saj nisem vaju podeželja in malo ljudi. Še dolgo po tem smo bili v Beli krajini, razen očeta, ki dela v Ljubljani.

Jan Štricelj, 2. E

Intervju z očetom.

Foto: Neja Štricelj

Online planet

Kakšno grozno leto je za nami,
strah me je pomisliti, kaj je pred nami.
Skoraj pol leta sem bila zaprta doma,
ker se svet ne more rešiti virusa covida.

Vse je zaprto, nikamor iti ne smem,
samo doma sedim in vse kar vidim, pojem.
Online pouk mi res gre na živce,
rajši bi v šoli s sošolkami jedla pice,
se z njimi družila in ustvarjala nove spomine,
tako pa, ko sem doma, me za vsako stvar volja mine.

Sedaj bi bila zunaj in žurala na polno,
ampak moram biti doma, kjer je pol prebivalstva bolno.
Internetna povezava kvari zoom ure,
strah me je, kako bom prišla do mature,
saj znanja nimam nič, odkar sem doma,
in to vse skupaj negativno energijo mi da.

Prijateljice videvam le po video klicu,
dokler telefon ne kliče po polnilcu.
Še oblačila moram kupovati po internetu,
ker trenutno živimo na online planetu.

Eva Krek, 3. A

Pesem o Covidu-19

Dragi virus covid-19, želim te nekaj vprašati!
A prosim ne mi samo molčati,
ker vprašanj je veliko.
Res, ne mi biti tiho!

Zakaj si prišel k nam na naš lep modri planet?
Ali hočeš, da umre cel svet?
Zakaj po svetu se širi bolezen?
Ali ne bi bilo bolje, da bi se širila ljubezen?

Ali si prišel k nam, ker si bil prej sam?
In nisi vedel, kako in kam?
Ali si k nam prišel, zato ker ti je tu nekaj všeč?
To ni nič narobe, ne rabiš biti potem tako moteč!

Ali si predstavljaš, kako bi bilo to lepo,
če bi se po svetu širila ljubezen,
in ne samo bolezen?

Ljudje se ne bi več mečevali,
in ne bi nič več jokali.
Ampak res je, da je nekega dne vsega konec,
ampak to ne pomeni, da nas moraš dati vse v isti lonec.

Eva Krek, 3. A

Pouk na daljavo je moj pekel

Šola na daljavo je za večino ljudi, ki jih poznam, mala malica. Ure so krajše in naloge naredijo bistveno hitreje, ker vsak dela s svojim tempom. Rezultati so boljši kot v šoli, saj je goljufati na daljavo lažje. Učitelji imajo ocene, učenci pa uspeh in vsi smo zadovoljni, kajne? Ne. Najbrž se sprašujete: »Zakaj ne?« Ker sem tukaj jaz, ki kratko malo ne znam delati na daljavo. Sploh se ne bom trudila olepševati. Kaj pa je tako narobe s šolo na daljavo, če lahko vsi drugi delajo brez problema, le jaz se tukaj ukvarjam s šolo do poznega večera? Pravzaprav

je preprosteje, kot si mislite. Za šolo sem vedno skrbela sama. No, to ni čisto res. A od 3. ali 4. razreda naprej za šolo poskrbim sama. Starši so me pač tako vzgojili. Od nekdaj so me spodbujali, naj bom samostojna, in za to sem jim lahko le hvaležna. Ampak nikoli si nisem mislila, da bo ta samostojnost slaba. Ker vedno za vse poskrbim sama, kolikor se le da, sem pozabila, kako prositi za pomoč. Ne gre za to, da ne bi znala izreči besede prosim ali hvala. A ko česa ne znam, ko ne vem kako, bom, namesto da bi vprašala, kako se to naredi, ostala tiho. Skratka, sram me je, če česa ne znam.

Ne razumite me narobe. Ni me sram, da ne znam voziti avta ali česa podobnega, kar zna veliko ljudi, jaz pa ne. Sram me je, če moji vrstniki ali vrstnice obvladajo nekaj, o čemer jaz, iskreno povedano, nimam pojma (na primer instagram ali »spančkat« ali katero drugo aplikacijo, o kateri sama niti ne vem, da obstaja, medtem ko jo drugi uporabljajo vsak dan). Potem pa je tu še druga malenkost, ki smo jo vsi vzeli za nekaj samoumevnega, to je človeški stik. Drugače je, če je človek tik pred tabo ali nekaj korakov stran, kot če je na drugi strani zaslona. Še vedno je človeški stik, a ne tisti

pravi, ni pristen. Ko si takole zaprt v hiši ali bloku, šele takrat ga začneš ceniti. Če si v manjši občini, pa ga še toliko bolj pogrešaš. Ko si takole osamljen, je najbolje iti v naravo, ampak tudi to je že skoraj nezakonito. V naravo greš, da si očistiš glavo neumnih misli, da si odpočiješ od gledanja v ta neumni zaslon, od družinskih članov, ki so lahko res nadležni, od vsega. In sedaj smo spet tam. Vsi so presrečni, da imamo pouk na daljavo, zame pa je to nočna mora. Upam, da se bomo kmalu lahko spet vrnili v šolske klopi, saj že pošteno pogrešam človeški stik.

Katarina Kern, 1. B

Spet smo tam ...

Spet.

Spet smo tam, kjer smo bili v marcu 2020. Zakaj? Zakaj zaradi novih omejitev zapiramo vrata šol in s tem uvajamo pouka na daljavo?

V mesecu marcu letošnjega leta je bila razglašena epidemija. Zaradi preprečevanja širjenja epidemije koronavirusne bolezni covid-19 so zapirali šole, zapirali vrtce in skoraj vse javne ustanove. Vsi vemo, da je takšen ukrep nujen, pa vendar. Bomo s takšnimi ukrepi res zmanjšali tveganje razširjanja te nalezljive bolezni v Sloveniji? To je bil eden največjih eksperimentov, na katerega nismo bili pripravljeni. Niti šole, niti učitelji, niti družba v celoti. Vsi smo bili prisiljeni delovati na daljavo. Srednješolci naj bi že imeli navade učenja in samostojnost pri učenju in rabi tehnologije. Enako pa ni veljalo za osnovnošolce, saj so potrebovali veliko več pomoči. Ne samo pri učenju, temveč tudi pri iskanju informacij, sledenju pouku, učni snovi in delu. Zato so v teh kriznih časih vse breme naložili staršem, ki so morali osnovnošolcem še bolj kot po navadi

stati ob strani, jih nadzirati, in kar je še posebej pomembno, pomagati ter biti v oporo svojim otrokom.

Zaprtje šol ima tudi posledice, saj je doma ostalo približno 500.000 otrok. Mlajši otroci ne morejo biti sami ves dan in potrebujejo varstvo in pomoč pri učenju na daljavo. Nekateri od teh otrok obiskujejo šole s prilagojenim programom, najmlajših otrok pa zaradi prenašanja virusov ne morejo popaziti stari starši, saj je velika nevarnost za prenos okužbe. Znašli smo se v položaju, ko smo naenkrat vsi učenci in učitelji ostali doma. To pomeni, da se sedaj lahko sporazumevamo le na daljavo, le prek videokonferenc in pisnih navodil, naloženih na spletne učilnice. Treba je bilo vzpostaviti neko obliko izobraževanja, s kakršno nismo imeli dotlej nobenih izkušenj. Pri tem ne gre samo za prostor, ampak tudi tesnobo, ki je posledica nenadne spremembe načina življenja.

Šola na daljavo? To bo še zanimivo, sem si mislila, ko smo doma tiho spremljali poročila in nove ukrepe. Po enem tednu učenja na daljavo sem bila mnjenja, da je precej preprosteje hoditi v šolo in poslušati razlago v živo, kjer lahko v trenutku nejasnosti takoj vprašamo profesorja in ta nam lahko dodatno razloži snov. Ne gre pa le za počasnejše pridobivanje podatkov, temveč tudi za dodatne nejasnosti zaradi jedrnatega izražanja pri razlaganju snovi, ki je profesorju razumljiva, ni pa vedno zagoto-

vljeno, da jo bo razumel vsak dijak oz. učenec.

Številni starši so zato v tem času bolj obremenjeni in verjamem, da se tudi njim zdi, da je učenje na daljavo zahtevno in za marsikoga prezahtevno. Tokrat so se starši seznanili s šolskim izobraževanjem, a zahtevam marsikdo ni kos. Snov je lahko tudi za starše prezahtevna. Vse je namreč odvisno tudi od izobrazbe staršev, pripravljenosti in zlasti časa, ki ga morajo še dodatno vložiti za šolanje svojega otroka.

Glede na to, da nas je prvi val virusne okužbe presenetil in da nismo pričakovali zapiranja šol, priznam, da so se šole v težavnem položaju dobro znašle. Vsaka šola zase je učencem na spletni strani pripravila navodila za izobraževanje na daljavo, vzpostavljena je bila medsebojna komunikacija prek spletnih učilnic, pomoč učiteljev in drugih strokovnih delavcev posameznih šol je bila možna tudi po elektronski pošti. Omogočen je bil tudi eden izmed najzmogljivejših videokonferenčnih sistemov, to je zoom, ki je večini omogočil boljšo komunikacijo med učiteljem in učenci.

Težava pouka na daljavo se je pokazala pri nekaterih učencih, saj doma nimajo možnosti za tak način učenja, ker nimajo za to ustrezne opreme. K sreči je bila na nekaterih šolah možna izposoja računalniške opreme, ki jo je s soglasjem lahko prejel učenec in bil tako deležen enakih pogojev kot drugi.

O vseh pomanjkljivostih in dobrih straneh smo se pogovorili v šoli na začetku novega šolskega leta in izpolnili veliko anket, ki so nato pripomogle k boljši pripravljenosti na morebitno novo karanteno. To smo dokazali že takoj na začetku novega šolskega leta. Ko sem slišala, da bomo ponovno šli čez postopek šolanja na daljavo, sem se bala,

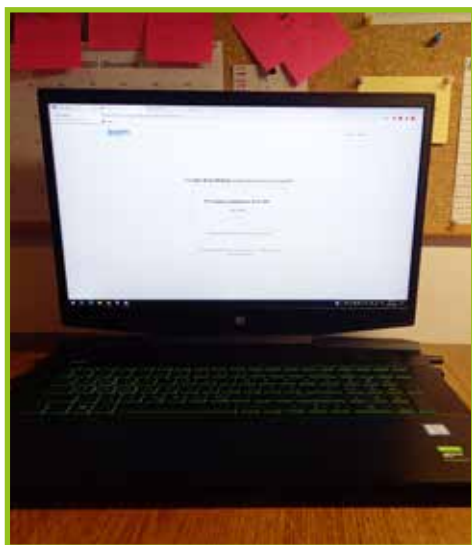
da se nismo dovolj pripravili. Vendar je bil strah odveč. Tako učitelji z že napisano ter pripravljeno razlago, videokonferencami in vedno dostopno in aktivno elektronsko pošto ter sporočili na spletnih učilnicah kot tudi učenci, ki smo nekako že vajeni učenja na daljavo in pripravljeni nanj, smo bili pripravljeni na nov zagon.

Pa vendar šolanje od doma ni preprosto. Je vsekakor težje od pouka v šoli. Veliko časa ti vzame branje navodil pri posameznem predmetu, morebiti priložene povezave ali videoposnetki o snovi, za katero se moraš pripravljati sam in jih moraš obvezno predelati, če želiš dokončati načrtovane naloge. Tu so še dodatni elektronski učbeniki, podatki na spletnih straneh in še in še.... Poleg vsega tega kupa gradiva pa so še reševanje spletnih testov in naloge v delovnih zvezkih in učbenikih ali na delovnih listih, slikanje in pretvarjanje iz ene oblike v drugo (npr. iz.jpg v .pdf) in pripenjanje opravljenih nalog v spletne učilnice. Dela je zelo veliko, pa se še učiti nismo začeli. Sem pa zelo vesela, da smo poskusili nove tehnike, ki so nam tokrat že bolj znane in jih lažje uporabljamo.

Zaradi preventivnih ukrepov se je v našem življenju spremenilo veliko stvari, pa ne le stvari, temveč tudi čustva in pogled na svet, razvoj. Kljub vsemu, kar se dogaja po svetu, pa ne smemo podleči vplivu slabih noic. Ne smemo se odpovedati svojim ciljem, sanjam, ampak se moramo z novim načinom življenja sprijazniti in poskusiti delovati naprej.

Koronavirus je dodobra spremenil ritem našega življenja. Zato so še toliko pomembnejši pozitivna naravnost, jasne usmeritve, razumevajoč odnos do vseh okoliščin, da šolsko leto zaključimo do načrtovanega datuma.

Minja Bukovec, 4. C

Čakanje na Zoom.

Foto: Maša Kraljič

Najboljši izbor – PUD med 2.000 metri

Letos sem se dogovoril, da bom praktično usposabljanje opravljal pri fotografu v Črnučah. Fotografski studio

in obujem, saj se bova odpravila na Krvavec. Med potjo sva se pogovarjala o različnih temah in hobijih. Nekaj malega

dila posnetke z dronom. Matej je s svojim fotoaparatom zajel prečudovite trenutke, ko se megla giblje nad gorami. Pre-

nekaj trikov, ki jih bom lahko uporabil v praksi. Moram napisati, da sem bil nad izletom zelo navdušen. Še posebej pa

Jezero na vrhu zvona.

Foto: Matej Kolaković

Razgled od zgoraj oziroma pogled na Storžič.

Foto: Matej Kolaković

sem obiskal teden prej, da sva se spoznala z lastnikom Matejem Kolakovićem.

Prve dneve prakse sva renovirala studio; pokazal mi je opremo, s katero opravlja

pa tudi o stroki. Z avtomobilom sva se pripeljala skoraj do vrha. Ko sva izstopila, sva vdihnili svež gorski zrak in naredila prve korake po novo zapadlem snegu, natančneje po prvem

senetljivi pogledi in občutki so naju spremljali do vrha. Tam pa naju je čakal razgled, ki je bil vreden najinega truda. Posnela sva nekaj time lapsov, fotografij in se poglobila v pogovor ali

nad stvarmi, ki sem se jih naučil. Dan je bil zelo dobro izkoriščen, saj bi bilo škoda preživeti ga v studiu.

Z veseljem bi takšen biznis trip ponovil, sem si mislil. In

Lightspark studio.

Foto: Matej Kolaković

Grintovec, ki se skriva za oblaki.

Foto: Matej Kolaković

svoje delo, in prikazal, kako se jo uporablja.

Od drugega dneva nisem pričakoval veliko. Zbudil sem se ob klicu delodajalca, ki mi je sporočil, naj se toplo oblečem

letošnjem snegu. Vreme je bilo kot v pravljici. Oblekla sva si bunde, nadela nahrbtnike z opremo in se odpravila proti vrhu Zvoha. Na poti proti vrhu sva se večkrat ustavila in nare-

dva. Na poti v dolino sva zamenjala vlogi, tako da sem jaz v roke dobil fotoaparatus, on pa je bil model.

Naučil me je rokovati z aparatom, povedal in pokazal mi je

glej ga zlomka ..., prav to se je zgodilo naslednji teden. Odšla sva na grad Brdo pri Kranju. O tej dogodivščini pa vam napišem kdaj drugič.

Anže Tomažič, 3. D

Ali se znaš sprostiti?

Vsak človek se vsak dan spopada s stresom, pa naj bo v šoli, službi, na ulici ali doma. Stres je dandanes v družbi neizbežen, saj nas na vsakem koraku preganjajo časovne omejitve ter naloge in obveznosti. Z leti se večina ljudi nauči s tem živeti, hkrati pa se ne zavedajo, da jim to počasi, a z gotovostjo krajša življenjsko dobo. Ali temu res ni možno ubežati? Naj to sprejmemo in upamo na najboljše? Ne! Stresa nikakor ne moremo popolnoma izločiti iz svojega življenja, lahko pa se z njim spopademo tako, da se bo količina močno zmanjšala. To bomo poskušali doseči z uporabo tehnik sproščanja. Najprej pa si oglejmo, kaj sploh je stres in kako ga zaznamo.

Stres je ena večjih zdravju škodljivih nevarnosti za posameznika, ki nastane zaradi družbe. Je čustveni in telesni odziv na pretekli ali prihodnji dogodek. Intenzivnost odziva vsakega posameznika je odvisna od njegovih preteklih izkušenj in znanja. Stres ni le psihična, temveč tudi fizična reakcija. Pri fizičnem odzivu lahko izmerimo višjo raven hormonov, kot so: »adrenalin, noradrenalin ter kortizol iz nadledvične žleze«. Poznamo dve vrsti stresa. Kratkotrajni ali občasni stres človeka motivira za delo, spodbudi tvorbo novega spomina in kreativno razmišljanje, zato mu pravimo pozitivni stres. Dolgotrajni ali kronični stres pa utruja in vodi v izčrpanost ter zmanjšanje duševnih in telesnih sposobnosti. Posledice so: »sladkorna bolezen, debelost, oslabeitev imunskega sistema, težave s spominom in koncentracijo, težave s spanjem, depresija ...«.

Redno izvajanje katere koli od tehnik sproščanja nam omogoča, da je stresni odziv manj intenziven in traja krajše časovno obdobje. Naše telo lahko »natreniramo«, da se ob stresnih situacijah kasneje vzburi, mi pa se dolgoročno počutimo bolje, saj doživimo manj stresnih situacij. Vsega se seveda ne da rešiti le s tehnikami sproščanja. Do sebe moramo čutiti obvezo, da si namenoma omejimo nabor možnih stresnih situacij v vsakdanjem življenju in tako

prispevamo večji del k odpravljanju težav s stresom.

DIHANJE

Ko se znajdete v stresni situaciji, nekajkrat globoko vdihnite. Dihanje je osnovna človeška funkcija, ki pa jo večina odraslih počne narobe. Pri dihanju gre fizikalno za izmenjavo kisika in ogljikovega dioksida, kar pa ni edini podatek, ki je za nas pomemben. Zaradi nepravilnega, plitkega dihanja v telo ne dovajamo dovolj kisika, kar povzroči napetost v mišicah in zmanjšuje koncentracijo. Pravilno dihanje zaznamujejo globoki, počasni vdih, ki jih izvajamo s prepono. To pomeni, da se nam ob vdihu trebuh krepko pomakne navzven. Najboljše pri tej tehniki je, da jo lahko izvajamo kadarkoli, kjerkoli.

REKREACIJA

Že od otroštva radi tekamo naokoli, se igramo in se s tem nevede rekreiramo. Tudi otroci doživljajo stres, a ga nevede sproščajo v igri. Iz tega lahko vidimo, da vsakdanja rekreacija pomaga pri sproščanju psihične in fizične napetosti, ki se nabira s stresom. Hoja, tek ali plavanje so samostojne rekreativne dejavnosti, pri katerih se lahko posvetimo sebi. Čeprav pri kateri koli izmed njih doživljamo kratkotrajni stres, pa ta – kot smo že ugotovili – prinaša pozitivne učinke na naše telo. Po končani vadbi zaradi pospešenega kroženja krvi pridobimo v telo

večji odstotek kisika, kar nas zbudi, izboljša koncentracijo ter sprosti mišice in misli. Strokovnjaki predlagajo vsakdanji, vsaj 30-minutni sprehod z nizko ravno obremenitve.

GLASBA

Če za nekaj sekund prisluhnemo okolici, ugotovimo, da se okoli nas nenehno pojavljajo najrazličnejši zvoki. V glavnem je ta zvok šum, ki podzvestno povzroča stres. Glasba je za razliko od šuma urejeno zaporedje tonov, telo pa nanj reagira s sproščanjem dopamina (hormona za srečo). Glasbo lahko poslušamo ali igramo. Pri poslušanju v namen sprostitve moramo paziti, da glasba ni prehitra in preglasna, saj so možgani zelo občutljivi na takšne dražljaje. To tehniko sproščanja uporabljajte previdno in vsaj na začetku opazujte odziv telesa. Tako boste izbrali primerno glasbo, ki vas bo zelo hitro sprostila po stresnih situacijah. Tudi glasba, ki jo izvajamo sami, ima veliko pozitivnih učinkov. Najpomembnejši sta razvoj ustvarjalnosti in motoričnih spretnosti.

VIZUALIZACIJA

Ena preprostejših tehnik za ljudi z dobro domišljijo je prav gotovo vizualizacija. Pri izvajanju te tehnike so vsi naši čuti pozorno usmerjeni na jasno predstavljanje, ter nam hkrati pomaga, da povežemo zavedni in nezavedni del misli. Vizualizacijo si prilagodi vsak po-

sameznik sam, cilj pa je, da se osredotočimo na npr. lokacijo, kjer bi radi bili, pretekli dogodek, ki se nam je lepo vtisnil v spomin, ali pa da se postavimo na domišljajsko mesto. Važno je le, da se počutimo udobno in prijetno. Ta tehnika sproščanja naj bi pomagala tudi pri kakovosti spanca.

ČUJEČNOST

To tehniko bi lahko po definiciji opisali kot aktivno zavedanje danega trenutka. Je ena izmed zahtevnejših tehnik, saj zahteva popolno zbranost in znanje meditacije. Med čuječnostjo doživljamo trenutek, v katerem smo, se zavedamo vseh svojih misli in brez razmišljanja opazujemo tisto, kar se dogaja znotraj in zunaj našega telesa. Glavno je, da se naučimo živeti tukaj in zdaj, da se čim večkrat spomnimo na lepe stvari, ki se nam dogajajo vsak dan, in skušamo pozabiti na vse slabo. Tako bomo učinkovito odpravili stres, obenem pa živeli v sreči. Naj napisano povzamem s kratkim geslom: »Sprosti se in uživaj.« To seveda ni tako lahko, kot se sliši, upam pa, da ti bo lažje na poti krepitve uma z uporabo navedenih tehnik. Vsak dan se zavedaj, kakšne posledice ti lahko prinese stres, razmišljaj pa o tem, kako se sprostiti po naravni poti in postati res srečen.

(Seznam literature hrani uredništvo.)

Nejc Velkavrh, 4. C

Na krilih metulja

Od leta 1997 Mestna občina Schwanenstadt organizira mednarodni natečaj za najboljšo otroško in mladinsko knjigo. Z natečajem želijo privabiti mlade ustvarjalce

ona pa jo je ilustrirala. Navdih za pisanje otroške zgodbe sem dobil iz sveta, ki ga je ustvaril eden najbolj znanih fantazijskih pisateljev, profesor J. R. R. Tolkien. Pisatelj je

princ Argon ter trije troli Tom, Bert in William.

V procesu izdelovanja slikanice so mi še posebej pomagala

la znanja, ki sem jih pridobil v letih šolanja pri slovenščini in med praktičnim poukom.

Matevž Bitenc, 4. C

V procesu izdelovanja slikanice so mi še posebej pomagala znanja, ki sem jih pridobil na SMGŠ.

na literarnem in likovnem področju ter skozi otroško in mladinsko literaturo odkriti in

najbolj znan po zgodbi Hobit in Gospodar prstanov, po ka-

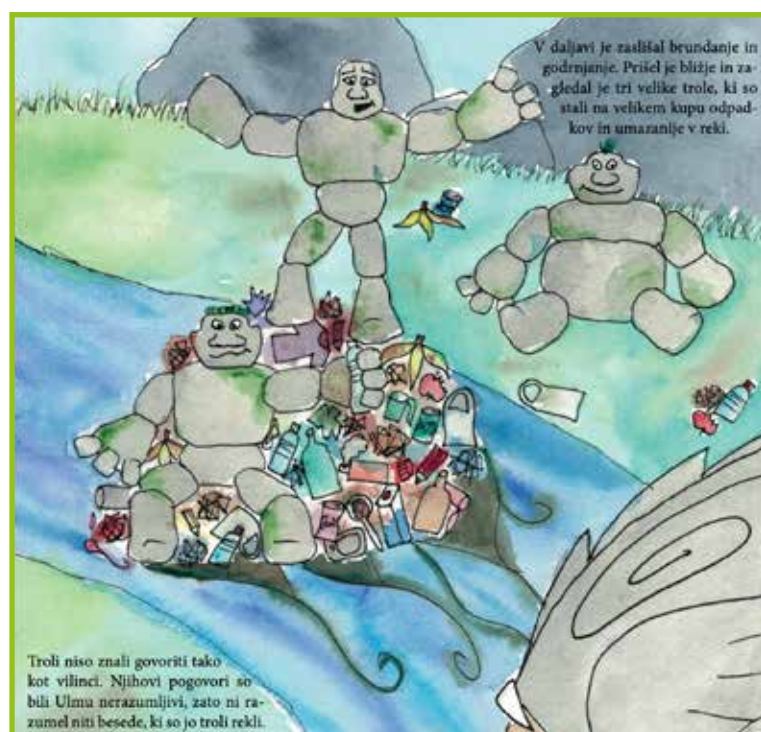

Ilustracija iz slikanice.

Foto: Matevž Bitenc

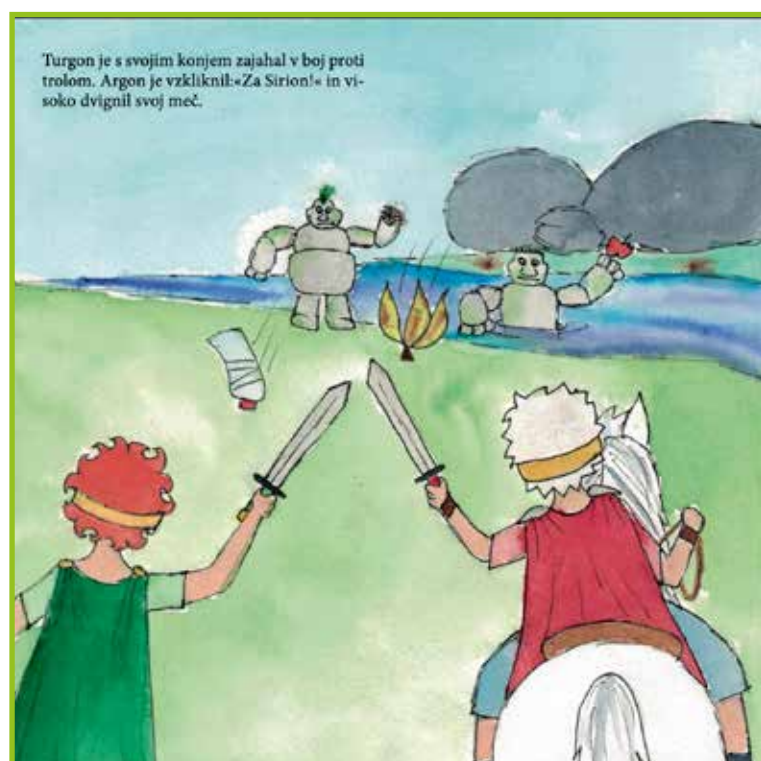
dinsko literaturo odkriti in nadgraditi nadarjene ustvarjalce. Na natečaj za otroško slikanico sem se prijavil, ker že od majhnega pišem zgodbe, takšne in drugačne. Pri projektu ustvarjanja te slikanice mi je pomagala dobra prijateljica Zoja Kokalj Osolnik, ki pa je dijakinja na likovni gimnaziji. Jaz sem napisal zgodbo,

terih so posneti tudi filmi. Zgodba pripoveduje mlajšim otrokom o tem, da moramo paziti na reke, jezera in morja, ki jih imamo na Zemlji, saj bomo v nasprotnem primeru uničili to čudovito naravo in bitja v njej. V slikanici nastopajo liki s sveta profesorja Tolkiena, kot so Ulmo (gospodar morja), vilinski kralj Turgon in

Ilustracija iz slikanice.

Foto: Matevž Bitenc

Ilustracija iz slikanice.

Foto: Matevž Bitenc

Manipulacija

Manipulacija je moč nad tistimi, ki te moči nimajo. Psihološko manipulacijo lahko opredelimo kot izkoriščanje moči – bodisi socialne, bodisi finančne, bodisi družinske, bodisi relacijske, bodisi poklicne –, z namenom, okoristiti se na račun drugega. V psihološko manipulativnem odnosu tako ena oseba prikrito vpliva na drugo s posrednimi, varljivimi in agresivnimi taktikami.

VRSTE MANIPULACIJE

Kakor katera koli druga veščina ima manipulacija več vrst manipulativnega obnašanja manipulatorja. Nekatere so nečloveške, zato jih uvrščamo med negativne (vztrajno kritiziranje, sramotenje, socialno izključevanje, izvajanje družbenega pritiska, grožnje ...). Poznamo tudi pozitivne oblike manipulacije (lažna prijaznost, neiskreno prijateljstvo, lažne obljube ...), prevare in spletke (laganje, varanje, kraja, neetična dejanja, iskanje izgovorov, obtoževanje, izmikanje odgovornosti), strateško nemoč (igranje šibkosti, valjenje krivde na druge), sovraštvo in zlorabo (ustrahovanje, fizične, čustvene in duševne zlorabe, izbruhi jeze).

NAMEN MANIPULATORJA

Vsak človek ima neki cilj, želje, ambicije itd. Ker so manipulatorji prav tako ljudje, je pri njih enako. Zakaj manipulator manipulira? Odgovor je preprost. Vsak človek ima svoje interese, prav tako manipulatorji, vendar oni izberejo krajšo pot do cilja. Manipulator pripelje žrtev do tega, da dela za njegove cilje stvari, ki jih drugače ne bi. Žrtev tako obremeni, da vedno misli nanj in je z njim obsedena. Vse napelje tako, da vedno jemlje in ne daje, dajanje ga moti, ogroža.

ZGLED MANIPULACIJE

Recimo, da imamo dve osebi: Alena in Katjo. Katja hoče narediti »Y«, Alen (naš manipulator) pa želi, da Katja naredi »X«. Ker je Katja prepričana o pravilnosti svoje ideje, bo Alen do izpolni-

tve svoje želje prišel težje. Ker je Alen manipulator, bo uporabil tele načine, da dobi, kar si sam želi: s svojim šarmom bo poizkusil prepričati Katjo; pretiraval bo s prednostmi X in s slabostmi Y; v Katji bo ustvaril občutek krivde, če bo izbrala Y; Katjo bo spravil v čustveno stanje, v katerem bo mislila, da je X boljši, kot je v resnici; izpostavil bo dejstvo, da če Katja naredi Y, bo manj vredna za svoje prijatelje; Katji bo rekel stvari, zaradi katerih si bo ustvarila slabo mnenje o sebi, nato pa ji bo predstavil X kot rešitev; Katji bo naredil manjšo uslugo in jo potem prosil, da naredi X; Katjo bo spravil v dvom nad lastno presojo, da se bo zanesla na njegovo mnenje; pojasnil ji bo, da če izbere Y rajši kot X, bo Alen končal z njunim odnosom (lahko gre za prijateljski, romantični, poslovni odnos); izpostavil bo neki del Y, ki se ga Katja boji, in jo na podlagi njenega strahu prepričalo.

KAKO PREPOZNA MO MANIPULATORJA

Manipulator je zelo ljubosumen in žrtvi ne dopušča stikov s prijatelji in sorodniki, želi jo osamiti, ker s tem zmanjša vpliv drugih. Druge posluša le navidezno, ko mu žrtev pripoveduje o svojih pravicah, potrebah in željah, se obrne stran, začne zehati in na neverbalen način pove,

da ga to ne zanima. Manipulator žrtvi nalaga naloge, ki jih kombinira s presenečenjem in daje napotke zadnji trenutek, s tem ima vedno on boljši položaj. Pazi, da vedno govori logično, sklicuje se na prejšnje izjave, dokazuje poučenost in da je vreden zaupanja (njegove navedbe niso vedno točne, govori le za vtis in blefira). Če

Manipulacija.

Foto: Matic Eržen

je treba, zna tudi laskati, prinaša darila, občasno izrazi skrb za žrtev, ki jo s tem naredi negotovo.

ŽRTVE MANIPULATORJA

Največ manipulacij se dogaja med osebami, ki se med seboj poznajo, v družinskih oz. partnerskih odnosih in na delovnem mestu. Žrtve manipulacije so pogosto ranjeni, preobčutljivi ljudje. Manipulaciji najlažje podležejo nevedni ljudje, manj razvite osebnosti, ki se počutijo nelagodno, če se morajo same odločati, in ljudje, ki radi posnemajo druge ali iščejo zaščito. Predmet

manipulacije so tudi ljudje z nizko samozavestjo, ki imajo slabo razvite obrambne mehanizme in se pustijo voditi. To so hiperzaščiteni otroci, ki ne znajo izraziti in braniti svojih interesov in potreb. Žrtve so tudi ljudje s čustvenim primanjkljajem in ki jih je strah. Vsak človek si mora oblikovati svoje cilje, drugače pristopi manipulator in pokaže svoj cilj. V tej kategoriji so tudi mladi upokojenci, ki se jim je spremenil tok življenja in so izgubili svoje socialno okolje. Nov vzorec jim izdelajo mladi po svojih potrebah. Če se temu uprejo, okolica v njih vzbudi občutek krivde in slednjič popustijo, ker jim mladi obljubijo družbo, oni pa se bojijo biti sami.

ZNANI MANIPULATORJI

Adolf Hitler – bil je eden izmed najboljših govorcev na svetu, s svojimi govori je prepričal več milijonov ljudi, da so Judje manj vredni in da je v redu, če jih ubije kar 6 milijonov.

Kleopatra – velja za enega izmed prvih manipulatorjev. Cezarja je zaradi svoje lepote ovila okoli prsta: on se je vanjo zaljubil, ona pa ga je le izkoriščala za svoje dobro. Po Cezarjevi smrti pa je enako storila z Markom Antonijem.

Charles Manson – bil je vodja kulta s približno 50 člani, ki so mu sledili povsod in živeli neloagodno, da bi mu ustregli.

(Seznam literature hrani uredništvo.)

Matic Eržen, 4. C

Medijski in grafični procesi v modni industriji

O dločila sem se, da vam predstavim abstraktno podjetje. Njegovo delovanje, usluge in izdelke, potek komunikacije med zaposlenimi in strankami, zaščitni znak podjetja, uporabljene barve in njihov pomen, določene grafične in medijske procese ter strojno in programsko opremo, ki jih podjetje potrebuje. Izbrala sem si podjetje »Just Holo«, ki proizvaja in tudi prodaja oblačila. Zaščitni znak je v modri in rumeni barvi. Modro barvo sem izbrala, ker predstavlja umirjenost, zanesljivost, racionalnost. Rumena barva predstavlja optimizem in privabi pozornost. »Just Holo« s svojim delovanjem ponuja oblačila klasičnega kroja, kar je alternativa hitri modi. Komunikacija med strankami in med zaposlenimi poteka na

daljavo, z uporabo elektronske pošte in telekomunikacijskih naprav. Komunikacija je dvosmerna, ljudje se dogovarjajo, sprašujejo in izmenjujejo ideje. V podjetju komunikacija med vodjo in krojači skupaj s šiviljami poteka prek delovodje, ki zaposlenim izroči tudi delovne naloge in dokumentira vse to, kar so zaposleni naredili ali še morajo narediti. Podjetje ima fizično in spletno trgovino. Za potrebe fizične trgovine potrebujemo različne tiskovine, kot so vizitke, plakati in drug promocijski material, ki nastanejo z grafičnim procesom. Etikete in vrečke so prav tako natisnane in dodelane v grafičnem procesu. Spletno trgovino smo ustvarili z medijskim procesom. Podjetja za svoje nemoteno delovanje po-

trebujejo računalnike za delo s programi, kot so Word, Excel, Adobe Photoshop in ostali Adobe programi. V podjetju, ki proizvaja oblačila, je tisk eden od pomembnih delov vsakdana. Zaposleni tiskajo kroje, ki jih pred tem skicirajo in digitalno oblikujejo.

Skicirajo in oblikujejo tudi vzorce, ki bodo natisnjeni na tekstil. Za oblikovanje in tiskanje promocijskih vsebin bi podjetje lahko sodelovalo z zunanjimi izvajalci, prav tako bi lahko zunanji izvajalci oblikovali tudi spletno stran trgovine.

Anastasiia Byeliayevska, 1. F

Zaščitni znak podjetja.

Oblikovala: Anastasiia Byeliayevska

Skica oblačil.

Narisala: Anastasiia Byeliayevska

Predstavljamo svoje znanje, ustvarjalnost in poustvarjalnost

V drugem letniku srednjega strokovnega izobraževanja se pogovarjamo o tematskem sklopu Ljubezen v književnosti. Med delom se večkrat vprašamo, katero izkustvo je tisto, ki bi lahko človeka bolj osrečevalo ali pa razočaralo. In kaj je smisel življenja? Ker je profesorica slovenščine mnenja, da je pomembno,

da slovenščino na inovativen način čim bolj približa dijakom, saj smo vedno veseli česar koli, kar nas reši pred rutinskimi vajami v delovnem zvezku ali branja iz beril, se je odločila za projektno delo. Naloga je bila, da raziščemo tematiko ljubezni v umetnosti. Razred se je razdelil na skupine in vsaka skupina je dobila svoj del naloge. Pomembno je bilo, da smo se razdelili tako, da je vsak opravljal nalogo, v kateri je dober, in

ne po kriteriju, v kateri skupini je njegov prijatelj.

Zanimalo nas je, kaj pomeni ljubezen ljudem okoli nas, kako se je ta odražala v literaturi, kje in kako je bila uporabljena

v ostalih umetnostih ter kako se je spremenila skozi čas. Prva skupina je sestavila anketni vprašalnik, s katerim so ugotovili, kaj pomeni ljubezen

ljudem v našem okolju, oziroma kako jo pojmujejo. Druga skupina je natančno preučila družbene okoliščine, povezane z »ljubezenskimi« besedili. V pisni interpretaciji so primerjali ter presodili, ali bi ljubezenske zgodbe navedenih besedil v drugih obdobjih in okoljih potekale drugače. Tretja skupina je na kratko predstavila književna besedila, glasbo, likovne umetnine in filme z ljubezensko tematiko, četrta pa se je dotaknila

besedil iz berila. Zadnja skupina je imela nalogo, da pripravi kulturni program, vključno z njegovim veznim besedilom. Cilj je bil, da sami razmišlja-

vezala predmet slovenščine s strokovno usmeritvijo na šoli in popestrila pouk na zanimiv in inovativen način.

Ljubezen je nekaj, kar se je

Ljubezen v književnosti

Literatura.

Foto: Amar Muhamedagić

mo in iščemo teme in pomen v raznih besedilih iz različnih obdobj in kako se je tematika ljubezni spreminjala iz časa v čas. Ko smo se vsi dokopali do zastavljenega cilja, smo se pripravili na predstavitev. Bila je zabavna izkušnja, ki je po-

iz časa v čas in iz roda v rod spreminjalo. Zdaj ljubezni ne doživljamo tako, kot so jo naši stari starši, in v sodobnem času ljubezen dojemamo drugače, kot so jo v stari Grčiji ali Rimu.

Dijaki 3. D

Snemanje.

Foto: Amar Muhamedagić

Oblikovanje vabila.

Foto: Amar Muhamedagić

SMGŠ je del mojega življenja že petnajst let

Bila sem v razredu, kjer nas je bilo 6 deklet in 22 fantov. In takšna je bila tudi naša narava. Najverjetneje smo bili najbolj problematičen razred na šoli, vendar so nas uspešno krotili skozi vsa štiri leta in tako so nekateri manj, spet drugi bolj uspešno zaključili šolanje. Zanimivo je, kako v dijakih vidim sebe izpred nekaj let. Veseli smo bili, če nam je odpadel pouk, veseli smo bili, če profesor ni spraševal, veseli smo bili, kadar smo namesto suhoparnega predelovanja snovi pogledali film. In nič ni bilo bolj

zanimivega od šolskih tračev. Kdo jih je začel? Ne vem, vem le, da je bila naša edina skrb tisto šolsko uro, da smo trač čim hitreje razširili po razredu. Pa prepovedno fotografiranje in snemanje med uro, izdelava plonk listkov, zamujanje k pouku in obtoževanje profesorjev za športno vzgojo, da so nas prepozno spustili od pouka. Vse to se je dogajalo in se še vedno dogaja na naši šoli. Kot dijakinja si nisem nikoli predstavljala, koliko dela je vložena v izpeljavo ene šolske ure. Samoumevno mi je

Ali so učitelji zares tako drugačni od učencev?

Foto: Osebni arhiv

bilo, da bo profesor predaval snov, ki se jo bom nato naučila, odpisala test in zaključila s predmetom.

Kot profesorici pa mi to ni več samoumevno, saj sem zdaj jaz tista, ki mora to znanje posredovati dijakom. Pogled na poklic profesorja in na celotno izobraževanje se mi je spremenil.

Ko smo bili dijaki, nam je bilo pomembno, da je ure čim prej konec. Kot profesorici pa mi je pomembno to, da bi dijaki od mojih ur odnesli čim več znanja, ki bi jim v prihodnosti pri-

šlo prav. Zelo pomemben mi je tudi odnos, ki ga vzpostavim in gradim z dijaki skozi celotno šolsko leto, saj sem mnjenja, da je predvsem dober odnos ključen za to, da te učenci ne le poslušajo, ampak tudi slišijo. In kaj se je spremenilo? Poleg izgleda in opremljenosti šole sem se najbolj spremenila jaz, prestopila sem na stran odraslih. Ležernost srednješolskih dni je minila, zamenjala jo je odgovornost in skrb za prihodnje generacije bodočih medijskih in grafičnih tehnikov.

Veronika Trček

Selfie Veronika Trček.

Foto: Veronika Trček

Zakaj na SMGŠ?

Vedno, ko pridem v šolo, občutim toploto v prostoru, barvne stene in razredi so presenetljivo prijetni. Glede na

med dijaki je na šoli poseben. Dijaki in profesorji se med sabo zelo dobro razumejo, se pozdravljajo in klepetajo med

dijaki redno čistimo. Kakor koli, SMGŠ je preprosto najboljša šola, na kateri lahko štiri leta uživaš in se tudi ogromno na-

trades". Vesel sem, da sem se odločil za to šolo, ker jo res rad obiskujem.

Anže Tomažič, 3. D

Animacijski studio.

Foto: Arhiv SMGŠ

TV studio.

Foto: Arhiv SMGŠ

to, da so profesorji zelo mladi, nas razumejo in vedo, da biti resen nima smisla. Ko pa govorimo o učni snovi, moram reči, da obvladajo. Tudi če se nočeš ničesar naučiti, se boš, ker te njihova razlaga pritegne k poslušanju. Vesel sem, da ima šola zelo posodobljeno opremo in profesorje, ki znajo uporabljati to opremo. Odnos

sabo tako v šoli kot zunaj nje. Na hodnikih je prijetno sedeti in gledati, kako fino se imamo. Da ne omenim blazin na klopcah ..., tako so udobne, da sem že večkrat zaspal na njih. Okolica šole je zelo čista, saj jo

Vesel sem, da sem se odločil za to šolo, ker jo res rad obiskujem.

učiš. Všeč mi je, da imamo veliko nalog – likovne stvari v fizični kot digitalni obliki, spletne strani, fotografijo, snemanje, animacijo ..., skratka, za vsakega se najde nekaj. Ko opraviš to šolo, postaneš pravi "Jack of all

Medijska ima dobro opremo za fotografiranje. Vsak dijak dobi dober fotoaparati za delo, kar je zelo pomembno. Večina učiteljev je v redu, saj se z njimi lahko pohecaš in niso preveč resni. Na šoli je zabavno, saj ima šola odmor za malico, med katerim se imamo čas pogovarjati in meni se zdi to super. Odnosi

Snemanje.

Foto: Arhiv SMGŠ

Studio.

Foto: Arhiv SMGŠ

med dijaki so odlični, saj se vsi dobro razumemo; z učitelji pa ..., v prvem letniku morda malo manj, ampak sčasoma postane vrhunsko. Na začetku prvega letnika sem imel pomisleke, sedaj mi je vedno bolj všeč in vem, da je bila dobra odločitev.

Vid Dovč, 2. E

Animacija.

Foto: Arhiv SMGŠ

Na šoli mi je predvsem najbolj všeč vzdušje; vsi so zelo sproščeni in prijazni. Zelo sem vesela, da nam šola omogoča tako dobro opremo, kot jo imamo; kot na primer fotoaparate, več računalniških učilnic, studio, kamere ... Pohvalila bi tudi naš bistro, ki nam ponuja malico in veliko sveže pečenin dobrot.

Učitelji so res face; če ne razumeš snovi, ti z veseljem še enkrat vse

razložijo in se ti posvetijo, snov pa pripravijo zelo nazorno in razumljivo. Za ocenjevanja se da vse lepo dogovoriti in spraševanja so napovedana. Med delom pri strokovnih predmetih pa je dovoljeno poslušanje glasbe. Kar naredi profesorje še posebno super, je to, da se z njimi velikokrat kar med poukom ali pa med odmori nasmejimo.

Lucija Krapež, 2. E

Sem dijakinja četrtega letnika Srednje medijske in grafične šole Ljubljana, smer medijski tehnik. Ko sem prišla v srednjo šolo, me je najprej seveda navdušil odnos profesor-dijak, ki je vidno boljši in bolj "normalen" kot v osnovni šoli. Profesorji te spoštujejo

nivoju tudi oceni, ne glede na to, kako se tvoj izdelek razlikuje od izdelkov za 5, lahko dobiš dobro oceno. Všeč mi je, da se kot srednja šola res osredotočijo na projekte, da imamo veliko praktičnega pouka in se tako več naučimo v

Najbolj mi je všeč oprema.

naši smeri. Na voljo imamo računalnike Mac in Windows, kjer imamo vso potrebno računalniško opremo in programe. Ves čas pa so nam na voljo profesorji, ki nam lahko še enkrat razložijo kaj, kako in kje s programom. Če pa te snov ali program še bolj zanimata, bo vsak profesor vesel odkrivanja novih podvigov s teboj.

Minja Bukovec, 4. C

Najbolj mi je všeč oprema. Je izredno kvalitetna in

morem ničesar spremeniti. Večina profesorjev, ki me učijo, je prijaznih in radi pomagajo. Profesorji so kar zahtevni, saj želijo, da odnesemo čim več znanja. Včasih imamo res preveč dela, a to je njihova naloga. Če potrebuješ pomoč, sta na šoli svetovalni delavki vedno na voljo.

Karin Solar, 3. D

Šola mi je všeč, ker ponuja širok nabor znanja in sodobno opremo. Učitelji so prijazni, pripravljeni pomagati, ko pomoč potrebuješ. Tudi vzdušje na šoli je super.

Žiga Boršič Grajzar, 3. D

Sem dijak drugega letnika in moram napisati, da sem izbral pravo šolo. Šola ima vrhunsko opremo in je nasploh odlična. Tudi sedaj, ko je šola na daljavo, so profesorji razumljivi in super. Kot na vsaki šoli so nekateri profesorji dobri,

Studio.

Foto: Arhiv SMGŠ

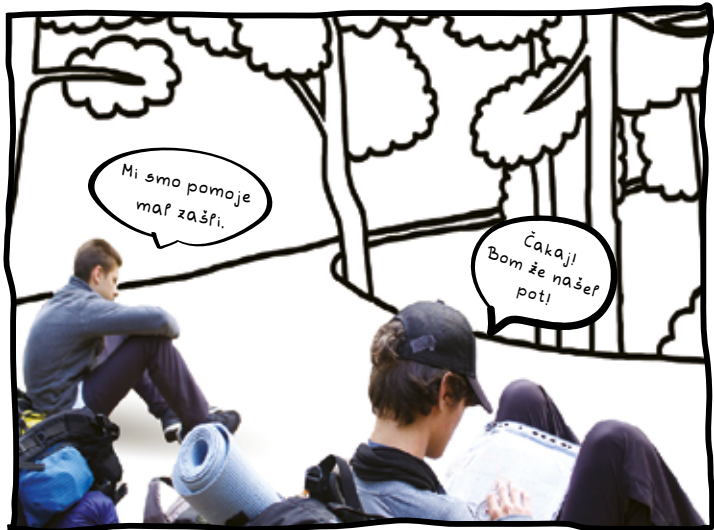
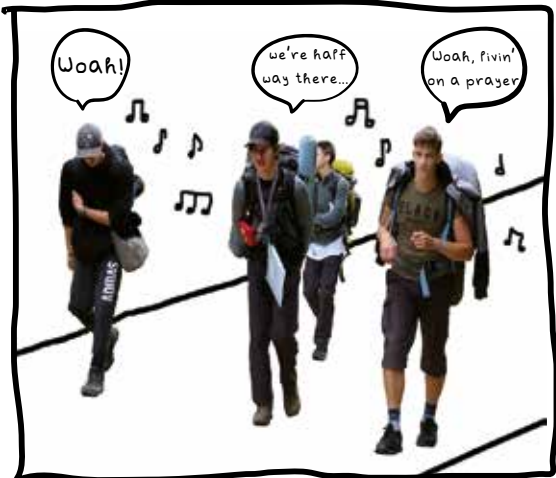
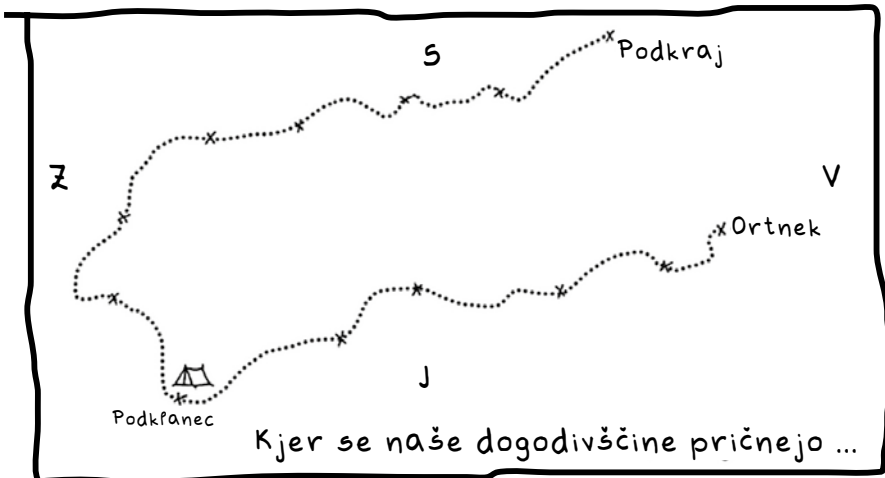
imamo vse, kar potrebujemo. Računalniki, fotoaparati in kamere delujejo, kot je treba, in nad tem nimam pripomb. Res je, šola je majhna, posledično imamo manjše hodnike ter ožje stopnice. Dijakov je veliko, kar se najbolj opazi med odmori. Lahko rečem, da me to moti, ampak glede tega ne

nekateri pa ne. Mislim, da so na SMGŠ-ju vsi profesorji dobri, če pri njihovih urah sodeluješ. Šola je nasploh top, če te zanimajo mediji. Predmeti na šoli so vsak po svoje različni in zanimivi. Vzdušje na šoli je sproščeno, profesorji so prijazni do dijakov.

Žan Vrhovnik, 2. E

MEPIzavri na pohodu

Fotografije in udeleženci Mepi odprave: Urh Cerkovnik, Jon Prebil, Nik Gregorin, Ervazem Žakelj, Jan Štricelj.
 Oblikovanje stripa: Tara Baumgarten, Natafija Močnik, Lina Sever
 Mentorstvo oblikovanja stripa: Tinja Novak

Ko se sanje uresničijo

Vsakdo ima sanjski poklic, ki si ga želi opravljati. Marsikdo pa se ne zaveda, da je pot do sanjskega dela lahko tudi težka. Večina ljudi dandanes glasbo posluša na svojih osebnih seznamih predvajanja. Prav tak sem bil tudi jaz, le da me je tišina med skladbami motila. Zato sem začel poslušati radio. Sčasoma sem ugotovil, da je radio medij, ki me zelo zanima.

V devetem razredu osnovne šole nas je knjižničar spraševal, kaj nas zanima oz.

srednješolce pripravljalo vsako poletje. Prijavil sem se na delavnice, ki so trajale 5 dni.

in tehnike. Datum sem si takoj zapisal v koledar, da ga ne bi pozabil. Januarja 2018 sem

še zadnji preizkus v etru pred vodjo tonsko-tehnične službe. Med zadnjim preizkusom sem

Izvedba oddaje v živo.

Foto: Biljana Žikić

kaj bi želeli početi v življenju. Odgovoril sem mu: »Delal bi

Zato sem se še bolj navdušil nad radijem. Pri vodilnih na ra-

Vsak cilj je dosegljiv s trdim delom in nekaj odrekovanja ne glede na tvojo starost.

se prijavil na avdicijo za tehniko in začela so se tedenska predavanja o zvoku in o vsem, kar je povezano z delovanjem rada. Takrat sem se poleg šole moral učiti še o tem in nisem si predstavljal, da mi lahko uspe. Po nekako enem mesecu teoretičnih predavanj smo se lotili dela tudi v praksi, v oddajnem studiu z mentorjem. Po pribli-

napravil v etru tudi dve manjši napaki, ki sta bili verjetno posledica živčnosti, vendar sem kljub temu opravil izpit in že dve leti delam kot tonski tehnik na Radiu Študent. Med mojim uvajanjem je nekaj sodelavcev kar nekako dvomilo, da lahko tako mlad (dobro) dela. Kasneje so me seveda dobro sprejeli. Spo-

Radio

na radiu!«. Neverjeten splet okoliščin je, da knjižničar dela

diu sem se pozanimal, kako bi lahko začel redneje delati pri

Studio z napovedovalske strani.

Foto: Žiga Boršič Gražar

na Radiu Študent. Predlagal mi je, da se prijavim na delavnice, ki jih za osnovno- in

njih. Povedali so mi, da vsako leto januarja organizirajo avdicijo za radijske napovedovalce

Studio s tehniške strani.

Foto: Žiga Boršič Gražar

žno dveh mesecih pa so nam povedali, da bodo čez en teden preverjali naše znanje s pisnim testom. Naučil sem se za test. Najsrečnejši sem bil, ko so mi sporočili, da sem test rešil dobro, in me povabili, da naj nadaljujem uvajanje za delo tehnika. Kakšen mesec po opravljenem testu sem imel

znal sem, kako pomembno je, da starejši zaupajo delo tudi pregovorno neodgovornim mladim in ne mečejo vedno vseh v isti koš. Sporočilo te zgodbe pa naj bo: vsak cilj je dosegljiv s trdim delom in nekaj odrekovanja ne glede na tvojo starost.

Žiga Boršič Gražar, 3. D